

CLÁR NA nÁBHAR

- Caibidil 1 Réamhrá agus Cúlra**
- 1.1 Treoirlínte chun Scéim a Ullmhú
 - 1.2 Ábhar na Scéime Teanga
 - 1.3 Dáta Tosaithe na Scéime
 - 1.4 Forbhreathnú ar GMIT
 - 1.5 Measúnú ar a Mhéid atá Seirbhísí ar Fáil Cheana Féin trí Ghaeilge
- Caibidil 2 Soláthar na Seirbhísí/Gníomhaíochtaí Ginearálta Institiúideacha**
- 2.1 Meáin Chumarsáide leis an bPobal
 - 2.2 Seirbhísí atá Dátheangach go hIomlán
- Caibidil 3 Achoimre ar na Seirbhísí/Gníomhaíochtaí a Chuireann Ranna ar Fáil**
- 3.1 Réamhrá
 - 3.2 Oifig an Chláraitheora
 - 3.3 An Oifig Airgeadais
 - 3.4 Taighde & Fiontar
 - 3.5 Coláistí & Scoileanna
 - 3.6 Achoimre ar an bPlean do Chur i nGníomh
- Caibidil 4 Feabhsú Breise ar na Seirbhísí**
- 4.1 Feabhsú ar na Seirbhísí atá le Cur ar Fáil go Dátheangach
 - 4.2 Oiliúint agus Forbairt
 - 4.3 Logainmneachta Gaeltachta
- Caibidil 5 Monatóireacht agus Athbhreithniú**
- Caibidil 6 Poibliú na Scéime Comhaontaithe**

CAIBILDIL 1

RÉAMHRÁ AGUS CÚLRA

D’ullmhaigh GMIT an scéim seo – an dara scéim teanga de chuid GMIT – faoi Alt 15 d’Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 (dá ngairfear “an tAcht” anseo feasta. Déanann an tAcht foráil d’ullmhú scéime reachtála ag comhlachtaí poiblí a mhionsonróidh na seirbhísí a chuirfidh siad ar fáil:

- trí mheán na Gaeilge,
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

agus na bearta atá le glacadh chun a chinntiú go ndéanfar seirbhís ar bith dá leithéid nach gcuireann an comhlacht ar fáil trí mheán na Gaeilge a sholáthar mar sin laistigh de thréimhse chomhaontaithe.

1.1 Treoirínte chun Scéim a Ullmhú

Foráilann Alt 12 den Acht d’ullmhú treoirínte ag an Aire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta agus dá n-eisiúint do chomhlachtaí poiblí chun cuidiú leo in ullmhú dréachtscéimeanna. Tá an scéim seo dréachtaithe tar éis dul i gcomhairle leis na neacha léinn, leis an bhfoireann agus le páirtithe leasmhara ionadaíocha.

D’fhoilsigh an Institiúid fógra poiblí faoi Alt 13(a) d’Acht na dTeangacha Oifigiúla a a d’iarr uiríll ó pháirtithe leasmhara ar bith maidir le hullmhúchán na dréachtscéime.

Tá an scéim seo faoi chomaoin ag na haighneachtaí, na tuairimí agus na moltaí sin a chuir baill foirne agus neacha léinn i láthair. Cuireadh *grúpa Gaeilge* ar bun chun cuidiú leis an bpróiseas seo a fhorbairt. Chomh maith leis sin rinneadh teagmháil le gach ball foirne agus le páirtithe leasmhara eile agus iarradh orthu aighneachtaí a dhéanamh. Cuireadh na haighneachtaí a fuarthas san áireamh agus an dara scéim seo á forbairt. Is mór leis an Institiúid an t-am agus an iarracht a chaith gach duine atá i gceist leis an bpróiseas seo.

Tá an scéim seo ag brath ar gach ceann de na ceangaltais a bhí sa scéim dár gcuid roimhe seo a bheith curtha i ngníomh. I gcás nár cuireadh na ceangaltais sa scéim sin i ngníomh go huile agus go hiomlán go dtí seo, tá Oifig an Choimisinéara Teanga tar éis déileáil leis.

Leagann an scéim seo amach na spriocanna atá curtha roimpi ag an Institiúid do na trí bliana seo romhainn agus cuireann na réimsí tosaíochta in iúl. Beidh an fhreagracht as an monatóireacht agus an athbhreithniú ar Bhainistíocht Shinsearach na hInstitiúide.

1.2 Ábhar na Scéime Teanga

Is trí mheán an Bhéarla a chuirtear na seirbhísí ar fáil den chuid is mó faoi láthair. Is teoranta é líon na mball foirne ag a bhfuil inniúlacht i nGaeilge labhartha agus is lú fós an líon le cumas scríofa.

Dá bhrí sin, is iad tosaíochtaí GMIT don scéim seo ná:

1. Cur le hinniúlacht an lucht foirne i nGaeilge.
2. Cur le feasacht i measc na foirne ar ábhar agus cuspóir na scéime.
3. Seirbhís teoranta, ar cuireadh tús léi faoi Scéim 1 i sainréimsí ar féidir tógáil orthu i scéimeanna ina dhiaidh seo duine-le-duine, a leathnú amach go réimsí eile.

4. Pleananna chun inniúlacht céimithe i nGaeilge a leathnú i réimsí roghnaithe a chomhtháthú.

1.3 Dáta Tosaithe na Scéime

Tá an scéim seo dearbhaithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Cuirfear tús leis an scéim le héifeacht ó 22 Aibreán 2013 agus beidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana ón dáta seo nó go dtí go mbeidh scéim nua dearbhaithe ag an Aire de bhun Alt 15 den Acht, cibé acu is déanaí.

1.4 Forbhreathnú ar GMIT

1.4.1 An Institiúid

Is Institiúid Teicneolaíochta í GMIT atá suite ar cheithre champas. Tá údarás tarmlichte aici chun a cuid dámhachtainí féin a dhéanamh ag leibhéal 6 – 9 (i.e. ón Ardteastas go Céim Máistir) agus ag leibhéal 10 i réimsí sainithe áirithe. Déanann sí raon leathan clár a thairiscint i nGnó, Innealtóireacht, Eolaíocht, na Daonnachtaí, Turasóireacht & Ealaíona, Dearadh & Teicneolaíocht Troscaín agus Eolaíochtaí Altranais agus Sláinte. Tá neacha léinn dá cuid ar chláir staidéir lánaimseartha ceirde, CCTÁ (ACCS) agus pháirtaimseartha agus breis agus 600 ball foirne aici. Tugann sí tacaíocht, ar bhonn tráchtála, don Nuálaíocht, Fiontraíocht, Taighde, Comhairleacht agus Forbairt Réigiúnach

1.4.2 Ráiteas Misin

Ag GMIT forbraímid deiseanna ar feadh an tsaoil trínár dteagasc agus taighde agus trí thacú le forbairt réigiúnach ag teacht leis an bpolasaí náisiúnta don ardoideachais.

Fís GMIT

- Tá agus beidh an léann ina chroíghníomhaíocht ag an Institiúid, a thugann na neacha léinn, an fhoireann agus an réigiún le chéile chun eolas a chomhroinnt, a fheidhmiú, a thástáil agus a chruthú;
- Leanfaidh GMIT de bheith ag forbairt mar eagraíocht réigiúnach ag a bhfuil fócas atá tiomanta do shaibhriú pearsanta agus gairmiúil a cuid neach léinn, do riachtanais a réigiúin, do na tosaíochtaí náisiúnta agus deiseanna domhanda;
- Déanfaidh GMIT tuairimí agus ionchais a páirtithe leasmhara a mhúnlú agus tabharfaidh sí freagairt orthu agus oibreoidh i gcomhar leo chun freastal ar a riachtanais;
- Beidh GMIT ina heagraíocht arb iad an tsolúbthacht, an chruthaitheacht, an fhreagrúlacht agus cumas oiriúnaithe a príomhthréithe.

1.4.3 Custaiméirí agus Cliant

Is iad príomhchustaiméirí na hInstitiúide ná a cuid neach léinn a bhfuil dualgas cúraim ar leith uirthi ina leith. Déanann sí idirghníomhú chomh maith le hinstiúidí agus gníomhaireachtaí eile oideachais agus leis an bpobal mór. Cuimsíonn a príomhbhonn cliant agus custaiméara:

- Neacha léinn agus a dtuismitheoirí/caomhnóirí
- Fostaithe GMIT

- An Bord Rialaithe
- An Roinn Oideachais agus Scileanna
- An tÚAO
- Ranna Rialtais agus Cleamhnaithe
- QQI
- Institiúidí Teicneolaíochta eile
- Institiúidí Ardoideachais eile
- Scoileanna Dara Leibhéal
- Coistí Gairmoideachais
- Údaráis Áitiúla agus Comhlachtaí eile de chuid na hEarnála Poiblí
- Comhlachtaí Garmiúla
- IDA
- Údarás na Gaeltachta
- Fáilte Éireann
- Comhlachas Tráchtála agus Tionscail na Gaillimhe
- Ceardchumainn
- IBEC
- Fiontar Éireann
- FÁS
- An Chomhairle Oidhreachta
- Lárionad Scannáin na Gaillimhe
- Turasóireacht Gaillimh Thiar
- Coláiste Talmhaíochta an Chreagáin
- An Fóram do Leitir Fraic
- Conamara Thiar
- Europus Teo.

Bainfidh an tiomantas do chaighdeán seirbhíse don chustaiméir atá glactha ag GMIT i dtaca le seachadadh seirbhísí dár gcustaiméirí leis na seirbhísí siúd, cibé a seachadtar iad i nGaeilge nó i mBéarla.

1.4.4 Feidhmeanna agus Ranna

Réimse Feidhme

Gnóthaí Acadúla

Caisleán an Bharraigh

Leitir Fraic

Coláiste Turasóireachta & Ealaíon

Gnó

Roinn

Seirbhísí Acadúla

MIS

An Leabharlann

Seirbhísí do na Neacha Léinn

An Lárionad d'Fhorbairt Oideachais

Gnó, Daonnachtaí & an Teicneolaíocht

Eolaíochtaí Altranais & Sláinte

Foghlaim ar Feadh an tSaoil

Dearadh & Teicneolaíocht Troscáin

Lárionad do na hEalaíona

Cruthaitheacha & na Meáin

Ealaíona Cócaireachta

Teangacha Feidhmeacha & Daonnachtaí

Tionscail Seirbhíse

Bainistíocht

Cuntasaíocht & Córais Faisnéise

Innealtóireacht	Innealtóireacht Foirgníochta & Shibhialta Innealtóireacht Mheicniúil & Thionsclaíoch Innealtóireacht Leictreonaice
Eolaíocht	Eolaíochtaí Fisiceacha & Beatha Matamaitic & Ríomhaireacht
Airgeadais	Airgeadas Acmhainní Daonna Seirbhísí TFC Foirgnimh & Eastáit Seirbhísí Tráchtála Foghlaim ar Feadh an tSaoil Cuideachta Lónadóireachta GMIT
Taighde & Fiontar	Forbairt Taighde & Fiontair Gor
Idirnáisiúnta	Gníomhaíochtaí Idirnáisiúnta

1.5 Measúnú ar a mhéid atá Seirbhísí ar Fáil Cheana Féin trí Ghaeilge

Is é cuspóir an dara scéim seo leanúint de na tiomantais sin a sheachadadh agus tógáil ar an dul chun cinn atá déanta ar fud GMIT le linn thréimhse na scéime deireanaí. Leagann sí amach a tiomantas ar son na hInstitiúide agus a cuid foirne d'fhorbairt na seirbhísí atá ar fáil faoi láthair trí Ghaeilge agus saináithníonn sí réimsí le haghaidh feabhsaithe sa todhchaí.

Tógann an scéim nua freisin ar phrionsabail na Seirbhíse d'Ardchaighdeán don Chustaiméir agus cinnteoidh sí i gcónaí go gcuideofar le daoine ar mian leo a ngnó a dhéanamh trí Ghaeilge.

Déanfar monatóireacht ar an dul chun cinn agus tabharfar tuairisc air i dTuarascáil Bhliantúil GMIT.

Is é príomhfheidhm na hInstitiúide ná cláir oideachais d'ardchaighdeán a chur ar fáil dá cuid neach léinn agus leanfar de sin go ceann i bhfad. Déantar formhór mór na gclár sin trí Bhéarla, agus tairgtear dhá chlár trí Ghaeilge amháin, mar atá:

- Ard-Diplóma i nGaeilge Fheidhmeach agus Aistriúchán
- MSc i nGaeilge Fheidhmeach agus Aistriúchán

Reáchtálar na cúrsaí sin i gcomhpháirtíocht le Europus Teo le tacaíocht ó Údarás na Gaeltachta.

CAIBIDIL 2 SOLÁTHAR SEIRBHÍSÍ/GNÍOMHAÍOCHTAÍ GINEARÁLTA INSTITIÚIDEACHA

Leagann an chaibidil seo amach córas na dteangacha oifigiúla a fheidhmíonn an Institiúid i dtaca le soláthar ginearálta a cuid seirbhísí. Leagann Caibidil 3 amach an seasamh maidir le soláthar seirbhísí/gníomhaíochtaí ag ranna aonair laistigh den Institiúid.

2.1 Meáin Chumarsáide leis an bPobal

Faoi chur i gcrích na scéime beidh cumarsáid na hInstitiúide leis an bpobal i gcoitinne maidir le faisnéis ghinearálta i dtaca lena cuid seirbhísí á cur ar fáil i gcónaí i mBéarla agus i nGaeilge araon trí mheán:

- Bróisiúir, foirmeacha iarratais & bileoga eolais
- Foilseacháin
- Láithreán Gréasáin - faisnéis ghinearálta statach
- Cuirfear óráidí nó ráitis ar fáil sa teanga/sna teangacha ina dtugtar iad
- Foilseofar preaseisiúintí a bhaineann leis an nGaeilge nó le hábhair ghaolmhara, i nGaeilge nó go dátheangach, de réir mar is cuí.

2.2 Seirbhísí atá Dátheangach go hIomlán

Is é polasaí na hInstitiúide go ndéanfar dul chun cinn suntasach i gcur ar fáil seirbhísí dátheangacha go hiomlán trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla faoi chur i gcrích na scéime sna réimsí seo a leanas:

2.2.1 Láithreán Gréasáin

San athfhorbairt ar ár láithreán gréasáin atá ag teacht aníos, leanfaidh GMIT d'fhaisnéis ghinearálta a bhaineann lena cuid seirbhísí ar an láithreán gréasáin a fhoilsiú go dátheangach. Fanfaidh na comhpháirteanna seo a leanas i mBéarla amháin:

- Comhpháirteanna atá dírithe ar lucht éisteachta idirnáisiúnta
- Comhpháirteanna de shainchineál teicniúil
- Cláir staidéir ghréasánbhunaithe (cés moite de chláir Ghaeilge a bheidh ar fáil trí Ghaeilge)
- Comhpháirteanna a bhaineann le cláir nua (cés moite díobh siúd atá ar fáil trí Ghaeilge).

Cinntoidh an Institiúid go gcuirfear gach cáipéis, ar a n-áirítear bileoga agus bróisiúir eolais a tháirgfear trí Ghaeilge nó go dátheangach, ar fáil ar an leagan Gaeilge den láithreán gréasáin ag an am céanna leis an leagan Béarla de cháipéisí dá leithéid.

2.2.2 Seirbhísí Idirghníomhacha

Faoi láthair ní fheidhmíonn an Institiúid seirbhísí idirghníomhacha ar bith. Má tharlaíonn sé go dtabharfar isteach seirbhísí idirghníomhacha nua ar bith le linn don scéim seo a bheith i bhfeidhm, tabharfar isteach iad, de réir mar is indéanta, go dátheangach agus go comhuaineach.

2.2.3 Córais Ríomhaire

De réir mar a dhéanfar córais nua ríomhaire a shuiteáil, beidh siad comhoiriúnach leis an nGaeilge agus déanfar córais reatha ar bith a nuashonrú chun freastal air sin.

2.2.4 Córas Bainistíochta Foghlama

Cuireann an Córas Bainistíochta Foghlama, atá inrochtana ag na neacha léinn ó nasc idirlín ar bith ar an gcampas nó lasmuigh de, foghlaim ar líne ar fáil (acmhainní cúrsa, gníomhaíochtaí, measúnuithe, etc). Féadfaidh léachtóirí agus neacha léinn comhéadan an chórais a athrú go Gaeilge de réir mar atá sé ar fáil. Cuirtear an ghné ilteangach den chóras chun cinn agus léirítear don fhoireann é le linn oiliúna. Cuidíonn sé sin leis an bhfoireann ábhar as Gaeilge a ghiniúint de réir mar is gá agus tá an próiseas sin i bhfeidhm anois.

2.2.5 Tairseach Neacha Léinn agus Tairseach Teanga

Tá eolas a bhaineann leis an neacha léinn le fáil sa tairseach neacha léinn (student.gmit.ie) ar raon topaicí ar a n-áirítear an fhéilire acadúil, seirbhísí TF, seirbhísí do na neacha léinn, etc. Foilseofar gach eolas de chineál ginearálta faoi na ceanteidil sin go dátheangach chomh luath agus a bheidh an láithreán gréasáin forbartha. Tá an rud céanna fíor faoin Tairseach Teanga.

2.2.6 Naisc le hAcmhainní

Faoi dheireadh na chéad bhliana den scéim seo, beidh roinn ag láithreán gréasáin GMIT dar teideal “Gaeilge ag GMIT/The Irish Language at GMIT” áit a mbeidh an t-eolas seo a leanas le fáil:

- Scéimeanna na Gaeilge
- Naisc le hacmhainní úsáideacha Gaeilge
- Ranganna /grúpaí sóisialta Gaeilge atá ar fáil don fhoireann/neacha léinn.

2.2.7 Bróisiúir, Foirmeacha Iarratais agus Bileoga Eolais

Ar bhonn leanúnach, foilseofar gach bróisiúir, foirm iarratais agus bileog eolais nua ghinearálta. Beidh a bhformhór faoin gclúdach céanna cé go mb’fhéidir go bhfoilseofar foilseacháin níos mó go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla. I gcás Fhéilire na hInstitiúide, beidh na ranna eolais ghinearálta i mBéarla agus i nGaeilge. Beidh sonraí na gclár sa teanga ina seachadtar iad. Beidh na bróisiúir atá dírithe ar an margadh idirnáisiúnta i mBéarla amháin. Foilseofar tuarascálacha sainchomhairleora agus tuarascálacha tiomanta teicniúla sa teanga inar cuireadh i láthair i dtosach iad.

2.2.8 Oibriúchán Deasc Fáiltithe/Lasc-chláir

Is iad na hoibreoírí fáiltithe/lasc-chláir na chéad phointí teagmhála leis an bpobal. Beidh sé mar chuid de pholasaí GMIT a chinntiú go mbeidh an gnáthchleachtas maidir le Seirbhís d’Ardchaighdeán don Chustaiméir i bhfeidhm sa réimse sin, mar a bhí ó thús na scéime:

- Go dtabharfaidh an fhoireann fáiltithe/lasc-chláir ainm na hInstitiúide i nGaeilge
- Go bhfuil na bun-bheannachtaí ar eolas acu i nGaeilge
- Go bhfuil socruithe oiriúnacha i bhfeidhm ionas gur féidir leo baill an phobail a chur i dteagmháil gan mhoill leis an oifig nó oifigeach ar a bhfuil an fhreagracht as an tseirbhís atá ag teastáil a thairiscint trí Ghaeilge, más ann di.

De bhrí go n-oibríonn an Institiúid in abhantrach ina bhfuil Gaeltacht láidir, Gaelscoileanna beoga agus grúpaí pobail Gaeilge-bhunaithe, leanfaidh sí de shuntasacht chuí a thabhairt don Ghaeilge ag príomhócáidí amhail searmanais

bhronnta céime trí cuid de na príomhaithisc, mar atá aitheasc an Uachtaráin, an Chathaoirligh nó an Bhord Rialaithe agus roinnt eile mar ionadaithe HETAC, a bheith á dtabhairt i nGaeilge nó go dátheangach. Tá sé seo faoin gcoinníoll go mbeidh daoine dá leithéid nach bhfuil fostaithe ag GMT inniúil ar é sin a dhéanamh.

CAIBIDIL 3 ACHOIMRE AR NA SEIRBHÍSÍ/GNÍOMHAÍOCHTAÍ A CHUIREANN RANNA AR FÁIL

3.1 Réamhrá

Leagann an Chaibidil seo amach an seasamh maidir le soláthar seirbhíse/idirghníomhaíocht sheachtrach na Ranna laistigh den Institiúid agus leis an bpobal i gcoitinne. Liostaíonn sí na bearta atá á nglacadh aici chun an tAcht a chomhlíonadh agus tugann na réimsí tosaíochta le haghaidh gníomhaíochtaí faoin scéim seo.

3.1.1 Tosaíocht don Scéim seo

Is iad na tosaíochtaí don scéim seo:

1. Leanúint de chur le cumas na hInstitiúide seirbhíse i nGaeilge agus i mBéarla a sholáthar
2. Leanúint de chur le feasacht na foirne ar an scéim trí ionduchtú agus cumarsáid rialta
3. Leanúint de chur le hinniúlacht na foirne i nGaeilge trí oiliúint agus fhorbairt
4. Leanúint d'fhorbairt seirbhíse le haghaidh na neach léinn trí cháipéisíocht dhátheangach agus trí sheirbhís duine-le-duine a leathnú i réimsí atá ainmnithe as an nua
5. Leanúint de leathnú a dhéanamh ar líon na gcúrsaí inar féidir lena gcuid céimithe a gcuid oibre a dhéanamh go héifeachtach trí Ghaeilge.

3.2 Oifig an Chláraitheora

3.2.1 Seirbhísí Acadúla

Tá Oifig an Chláraitheora freagrach as earcaíocht, clárú agus measúnú neach léinn. Chuige sin fógraíonn sí cúrsaí, eagraíonn cuairteanna ar scoileanna agus táirgeann an Réamheolaire. Beidh eolas tacaíochta ar líne le haghaidh neach léinn ar ghnóthaí acadúla ar fáil go dátheangach trí athfhorbairt a dhéanamh ar ár láithreán gréasáin. Leanfar de chuirteanna a dhéanamh ar scoileanna Gaeltachta agus ar Ghaelscoileanna i limistéir neamh-Ghaeltachta trí Ghaeilge.

3.2.2 An Leabharlann

Tá seirbhís dhátheangach ar fáil sa leabharlann ag amanna sainithe. Beidh an 'Treoir don Leabharlann' dátheangach i gcónaí, mar a bheidh foirmeacha/bileoga maidir le ballraíocht, fótachóipeáil agus iarratais ar leabhair.

3.2.3 Seirbhísí do na Neacha Léinn

Cuirtear raon leathan seirbhíse ar fáil do na neacha léinn a chuimsíonn Sláinte, Comhairleoireacht, Gairmeacha Beatha, Rochtain, Míchumas, Neacha Léinn Lánfhásta, Tacaíocht don Fhoghlaim agus an tSéiplínteacht ar bhonn lánaimseartha. Ó thús na scéime, beidh ball foirne ar fáil chun seirbhís dhátheangach a chur ar fáil sna réimsí Rochtain agus Míchumas.

3.2.4 Lárionad d'Fhorbairt Oideachais (LFO)

Tacaíonn an LFO le sprioc na hInstitiúide a chinntiú go mbeidh gach deis ag an bhfoireann scileanna, eolas agus saineolas a fháil chun a gcuid dualgas a chomhlíonadh go héifeachtach agus chun a lán-acmhainneacht a bhaint amach. Ag

teacht le ceangaltais an Achta, cuirfidh an LFO deiseanna ar fáil don fhoireann le cur lena gcumas seirbhís a chur ar fáil trí Ghaeilge.

3.3 An Oifig Airgeadais

3.3.1 Foirgnimh agus Eastáit

Réitíonn aonad na bhFoirgneamh agus na nEastát cáipéisíocht tairisceana do chonarthaí tógála agus cothabhála agus déanann oibreacha foirgníochta, cothabhála, airíochais, riarachán Sláinte & Sábháilteachta, carrpháirceála agus gníomhaíochtaí eile gaolmhara a bhainistiú. Tá sé freagrach as comharthaíocht a bhaineann leis na feidhmeanna sin. Ó am go ham, d'fhéadfadh sé go bhfoilseofaí eolas ginearálta statach ar láithreán gréasáin GMIT ar mhaithe leis an bhfoireann, na neacha léinn agus leis an bpobal agus foilseofar eolas ginearálta dá leithéid go dátheangach.

3.3.2 Seirbhísí Tráchtála

Tá aonad na Seirbhísí Tráchtála freagrach as gach gníomhaíocht tráchtála de chuid na hInstitiúide ar a n-áirítear cíos spáis, oiliúint, comhairleoireacht, agus aistriú teicneolaíochta. Déanann sé teagmháil le gníomhaireachtaí forbartha, eagraíochtaí trádála agus gairmiúla agus grúpaí ionadaíochta. Dá mbeadh seirbhís oiliúna nó comhairleoireachta de dhíth, leagfaí an tasc ar bhail foirne le Gaeilge, más ann dóibh. Tá an t-aonad Seirbhísí Tráchtála freagrach freisin as Foghlaim ar Feadh an tSaoil agus as Cuideachta Lónadóireachta GMIT. Fógraíonn an t-aonad don Fhoghlaim ar Feadh an tSaoil cúrsaí agus eagraíonn tráthnónta faisnéise do neacha léinn agus chuideachtaí ionchasacha. Tá Cuideachta Lónadóireachta GMIT freagrach freisin as réachtáil an Chaifitéire, a bhíonn ar oscailt don fhoireann agus do na neacha léinn araon. Beidh na gnáth-bhiachláir go dátheangach i gcónaí.

3.3.3 Airgeadas

Tá an Oifig Airgeadais freagrach as gach soláthar agus íocaíocht agus dá bhrí sin fógraíonn sí conarthaí, táirgeann cáipéisí tairisceana, íocann sonraisc, tuarastail agus ullmhaíonn cuntais bhliantúla. Comhlíonfaidh sí gnáthaimh chomhaontaithe fógraíochta agus leanfaidh sí de chinntiú go mbeidh na gnáthfhoirmeacha dá cuid dátheangach.

3.3.4 Acmhainní Daonna

Tá an roinn seo freagrach as folúntais foirne a fhógairt, as foirmeacha iarratais, tuairiscí ar jabanna a tháirgeadh agus as agallaimh a shocrú. Cuirfidh sí tuairiscí jab ar fáil i nGaeilge i gcásanna sainiúla, amhail *léachtóirí i nGaeilge*, áit ar croíriachtanas í an Ghaeilge. Leanfaidh sí gnáthaimh Acmhainní Daonna, faoi réir ag an gcreat do ghnáthamh comhaontaithe earcaíochta náisiúnta, chun cuspóirí na scéime a chomhlíonadh trí pholasaithe cuí earcaíochta, socrúcháin inmheánaigh agus imscartha a chur i bhfeidhm le linn thréimhse na scéime seo agus scéimeanna eile. Leanfaidh sí de theagmháil a choinneáil leis an Lárionad d'Fhorbairt Oideachais agus na cuspóirí sin á gcomhlíonadh aici.

3.3.5 TF

Is féidir leis na Seirbhísí Ríomhaireachta seirbhís dhátheangach a chur ar fáil de réir mar is gá. Féadfar oiliúint TF a thairiscint trí mheán na Gaeilge, ag brath ar an éileamh agus ar fhógra a bheith tugtha le nótaí oiliúna a réiteach.

De réir mar a shuiteálar córais nua ríomhaire, roghnófar bogearraí le feidhmiúlacht ilteangach, de réir mar is féidir, ach ní mór a chur san áireamh gur gá an réiteach TF is fearr a roghnú dár riachtanais ar leith.

3.4 Taighde & Fiontar

Scaipeann an oifig seo faisnéis maidir le cláir thaighde. Tacaíonn sí le tograí taighde, earcaíocht taighdeoirí agus déanann monatóireacht agus bainistíonn tosú, dul chun cinn agus críochnú clár. Tacaíonn sí le feabhas a chur ar an acmhainn taighde. Dá dtarlódh sé go mbeadh an Ghaeilge ina riachtanas inmhianaithe le haghaidh tionscadail taighde, ansin luafaí go mbeadh an Ghaeilge ina riachtanas in earcú taighdeoirí le haghaidh tionscadal dá leithéid laistigh den chreat comhaontaithe do ghnáthaimh náisiúnta earcaíochta. Spreagann an t-aonad Fiontair agus Goir agus cuireann chun cinn an fhiontraíocht ar fud na hInstitiúide. Eagraíonn sí cláir Fiontair agus Forbartha agus bainistíonn an próiseas goir.

3.5 Coláistí & Scoileanna

Is iad na Coláistí, na Scoileanna agus na lárionaid champais eile atá i mbun croíghníomhaíocht na hInstitiúide. Cuirtear cláir ar fáil i raon leathan disciplíní faoi na ceanteidil leathana chineálacha Eolaíocht, Ríomhaireacht, Innealtóireacht, Gnó, Turasóireacht, Daonnachtaí, Ealaíona Cruthaitheacha & Meáin, Dearadh & Teicneolaíocht Troscáin agus Eolaíochtaí Altranais & Sláinte.

Faoi láthair, níl aon fhianaise ann go bhfuil éileamh ón lucht fágála scoile ar chúrsaí trí Ghaeilge a thabharfadh údar leis an infheistíocht ba ghá do chúrsaí dá leithéid. Ach déanfar monatóireacht ar an scéal sin go bliantúil agus tabharfar cúrsaí breise isteach de réir mar a bhíonn éileamh orthu agus faoi réir ag maoiniú a bheith ar fáil d'fhorbairt cúrsa. Tá méadú tagtha ar chúrsaí gearrshnáithe, amhail an dámhachtain shainchuspóireach, agus ar chúrsaí iarchéime, amhail an Ardteastas/MSc, i ngeall ar Acht na dTeangacha Oifigiúla agus smaoinoidh an Institiúid ar chúrsaí dá leithéid a fhorbairt i gcomhar le heagraíochtaí eile.

Ní bheidh an próiseas a bhaineann le seirbhísí tacaíochta dátheangacha duine-le-duine curtha i gcrích go dtí go mbeidh scéimeanna ina dhiaidh seo curtha i bhfeidhm. Ach más mian le neach léinn a g(h)nó a dhéanamh trí Ghaeilge, cuirfear rochtain ar an tseirbhís sin ar fáil tríd an oifig choláiste/scoile.

3.6 Achoimre ar an bPlean do Chur i nGníomh

Mar achoimre, faoi chríoch na scéime foilseoidh gach réimse feidhmiúil an cháipéisíocht taca seo a leanas go dátheangach:

- Bróisiúir
- Bileoga Eolais
- Réamheolaire – eolas ginearálta
- Láithreán Gréasáin – eolas ginearálta statach
- Preaseisiúintí Gaeilge, de réir mar is cuí.

CAIBIDIL 4 FEABHSÚ BREISE AR NA SEIRBHÍSÍ

4.1 Feabhsú ar na Seirbhísí atá le Cur ar Fáil go Dátheangach

Leanfaidh GMT de bheith ag freagairt do na tionscnaimh náisiúnta go léir atá molta ag an ÚAO.

4.2 Oiliúint agus Forbairt

Tá tiomantas leanúnach ag an Institiúid d'oiliúint chuí a chur ar fáil agus tacaíonn sí le forbairt na foirne uile. Chuir sí *Coiste Gaeilge* dá cuid ar bun maidir leis an Acht a chur i ngníomh agus leis an scéim a ullmhú.

Leanfaidh an Coiste dá cuid oibre leis an LFO agus leis an Roinn Acmhainní Daonna d'fhonn:

- Deonaigh a lorg ar fud na hInstitiúide chun seirbhísí a chur ar fáil agus chun cabhrú le cur i ngníomh na scéime agus chun acmhainní a chur ar fáil do bhaill foirne dá leithéid (e.g. foclóirí Gaeilge, etc).
- Roghanna oiliúna a phlé le baill foirne a bhfuil spéis acu inti agus cláir fhorbartha a chur ar bun laistigh de chomhthéacs Phlean Straitéiseach GMT.
- Measúnú a dhéanamh ar ranganna comhrá Gaeilge a bhíonn ar siúl san Institiúid (e.g. ranganna tráthnóna a reáchtáil an t-aonad don Fhoghlaim ar Feadh an tSaoil, agus ranganna comhrá neamhfhoirmiúla).
- Ag brath ar an éileamh agus ar bhuiséid fhorbarthachta, cúrsaí breise intí a fhorbairt agus a dhearadh ag leibhéal dhifriúla sa Ghaeilge. Beidh an bhéim ar scileanna labhartha agus éisteachta, agus tabharfar aird ar an nGaeilge scríofa freisin. Cuirfear na cúrsaí in oiriúint don ionad oibre agus iad dírithe, mar shampla, ar théarmaí riaracháin. Féachfar an féidir roinnt cúrsaí a reáchtáil i rith an lae agus am lóin.
- Machnamh a dhéanamh ar chúrsaí intí a chur ar bun (e.g. don lucht fáiltithe agus feidhmeanna tiomanta eile) i gcomhar le gníomhaireachtaí eile fearacht FSS, CGO, etc.
- Feasacht ar theanga a chuimsiú mar chuid den ionduchtú bliantúil do lucht foirne nua.
- Creidiúnú a chur ar fáil de réir mar is cuí do chúrsaí atá déanta.

4.3 Logainmneacha Gaeltachta

Leanfaidh an Institiúid de logainmneacha oifigiúla Gaeltachta a úsáid chun chríche oifigiúla ag teacht leis an Ordú Logainmneacha (Ceantair Ghaeltachta) 2004.

CAIBIDIL 5 MONATÓIREACHT AGUS ATHBHREITHNIÚ

Coinneoidh an Grúpa Bainistíochta Sinsearach laistigh den Institiúid oibriú éifeachtach na scéime faoi athbhreithniú. Déanfar an dul chun cinn a thaifeadh sa Tuarascáil Bhliantuil. Is iad Ceanna na Ranna, atá freagrach as cur i ngníomh na scéime laistigh dá réimsí féin agus as tuairisciú ar bhonn rialta dá gCeann Coláiste/Scoile/Feidhme, a dhéanfaidh an fheidhm mhonatóireachta go príomha ó lá go lá.

CAIBIDIL 6 POIBLIÚ NA SCÉIME COMHAONTAITHE

Déanfar ábhair na scéime seo maraon leis na gealltanais agus le forálacha na scéime a phoibliú don phobal mór trí mheán:

- Preaseisiúintí
- Seoladh oifigiúil na scéime
- Na forálacha a fhógairt
- A cur thart ar ghníomhaireachtaí agus comhlachtaí poiblí cuí
- Cuimsiú na scéime ar ár láithreán gréasáin

Tapóidh an Institiúid gach deis chun na seirbhísí a chuireann sí ar fáil trí Ghaeilge a chur chun cinn agus a phoibliú trí:

- a chur in iúl dár gcustaiméirí ar bhonn onnghníomhach go bhfuil an rogha acu déileáil leis an Institiúid trí Ghaeilge, mar shampla, trí fhógraí a chur ar taispeáint sna ceantair fháiltithe a chuireann in iúl na seirbhísí Gaeilge atá ar fáil agus trína liostáil go feiceálach ar láithreán gréasáin na hInstitiúide;
- fonótaí a chuimsiú i dtreoirínte roghnaithe, bileoga agus foirmeacha iarratais a chuireann in iúl go bhfuil na cáipéisí sin ar fáil i nGaeilge, mura mbíonn siad dátheangach;
- an tsuntasacht chéanna a thabhairt d'ábhair i nGaeilge nó i mBéarla.

Is é an leagan Béarla den scéim seo bunleagan na scéime.

Cuirfear cóip den scéim seo ar aghaidh go dtí Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla le haghaidh faofa.